

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
Επίπεδο Τρίτο - Τεύχος 1-2

Κόσμος Μεγαλώνουμε

...στον κόσμο των Ελληνικών

Τετράδιο δραστηριοτήτων 2

Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., Ρέθυμνο 2004

© Πανεπιστήμιο Κρήτης Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών
(Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου 74100 Ρέθυμνο
Τηλέφωνο: 28310-77635, 77605 Fax: 28310-77636
e-mail: ediamme@edc.uoc.gr www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme.edc.uoc.gr

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από εθνικούς πόρους
και την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡ.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΚΣΟΦΗΣ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΩΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΤΙΣΜΟΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Το Πρόγραμμα «Παιδεία Ομογενών» χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1. του ΕΠΕΑΕΚ II και υλοποιήθηκε από το «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών» του Πανεπιστημίου Κρήτης. Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού που περιέχεται στο παρόν τεύχος εργάστηκαν οι παρακάτω:

ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ:** Ομάδα συγγραφής: Α.Τάμης (επιστημονική επίβλεψη), Ομάδα συγγραφής: Μ. Βίλλας, Ε. Γλαρού, Ε. Ευαγγελάκου, Π. Κομσή, Μ. Μαχαίρα-Δουβαρτζίδη, Ν. Μπογιαννίδης, Στ. Σχούλη, Α. Ταλιγκάρου.
- ΒΡΕΤΑΝΙΑ:** Ειρ.Φιλιππάκη-Warburton (επιστημονική επίβλεψη), Μαργαρίτα Λουκά (συντονισμός), Συνεργασία: Αγ. Δεληγιάννη, Στ. Ναδιώτου, Σαβ. Παυλίδης. Ομάδα συγγραφής: Μαργαρίτα Λουκά, Παν. Κουντάκη, Σ. Παπουτσίδου.
- ΕΛΛΑΔΑ:** Ομάδα συγγραφής: Ε. Λελεδάκη, Π. Παπασπυρίδου.
- Η.Π.Α.:** Ν. Νικολιδάκης (συντονιστής), Ομάδα συγγραφής: Ν. Νικολιδάκης, Κ. Λουκέρης, Μ. Μαρίνου-Προδρομίδα, Γ. Μελικόκης, Ε. Παϊδούση, Κ. Σοφιοπούλου - Moore.
- ΚΑΝΑΔΑΣ:** Στ. Κωνσταντινίδης, (επιστημονική επίβλεψη), Ομάδα συγγραφής: Στ. Κωνσταντινίδης, Ε. Αθανασιάδη, Σ. Βολονάκης, Ν. Καραγκιόζη, Εμμ. Καρδάρα, Π. Καψάλη, Φ. Κομπορόζος, Ελ. Κουρέση, Γ. Λαφογιάννη, Δ. Λυγουριάτη, Μ. Μαρίνου-Bleeker, Α. Μοσχόπουλος, Μ. Ξενικάκη, Ρ. Παγιατάκη, Θ. Τάσου, Γ. Φιλιππούσης.
- Ν. ΑΦΡΙΚΗ:** Συντονισμός - συγγραφή - επιμέλεια: Αναστ.Κρυσταλλίδου, Σχολή ΣΑΧΕΤΙ.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΩΝ – ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ – ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Ευρυδίκη Λελεδάκη, Παρασκευή Παπασπυρίδου

ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΣΗ

Μαρίνα Μουνδριανάκη

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Μαρία Τρουλλινού

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Φριξος

Συμμετοχή σε εικαστικά: **Σοφία Διονουσιάδου**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

Μιχάλης Δαμανάκης

Εισαγωγικό σημείωμα

Το παρόν τεύχος αποτελεί μέρος του διδακτικού υλικού για το τρίτο επίπεδο της σειράς «Πράγματα και Γράμματα» και συμπληρώνει τα τεύχη: «Ο Κόσμος των Ελληνικών» (τεύχος πρώτο) και «Καθώς μεγαλώνουμε» (τεύχος δεύτερο). Τα τεύχη αυτά αποτελούν τα βιβλία του μαθητή και περιέχουν 26 και 22 θεματικές ενότητες, αντίστοιχα, με επιλεγμένα κείμενα για τη διδασκαλία λεξιλογίου και γραμματοσυντακτικών φαινομένων.

Κάθε βιβλίο μαθητή συνοδεύεται από το ομότιτλο «Τετράδιο Δραστηριοτήτων 1» και χρησιμεύει για την άσκηση και εμπέδωση των παραπάνω γλωσσικών φαινομένων.

Το παρόν τεύχος αναφέρεται στις χώρες διαμονής των μαθητών και στοχεύει κυρίως στη διαπραγμάτευση κοινωνικοπολιτισμικών στοιχείων που αντλούνται από τη ζωή στη χώρα διαμονής και από την παροικία. Η σχέση του τεύχους αυτού με τα δύο παραπάνω νοείται ως συμπληρωματική και σε καμία περίπτωση δεν αρκεί από μόνο του για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Συγκεκριμένα, οι ασκήσεις γλωσσικής εμπέδωσης που προτείνονται σε κάθε ενότητα λαμβάνουν πάντοτε υπόψη:

- α) τα γραμματοσυντακτικά φαινόμενα που έχουν μέχρι τώρα προσφερθεί στους μαθητές στο «Τετράδιο Δραστηριοτήτων 1».
- β) τις δυσκολίες και τις γλωσσικές αποκλίσεις που έχει παρατηρηθεί ότι παρουσιάζουν οι μαθητές σε αυτό το επίπεδο εκμάθησης της Ελληνικής, αλλά και
- γ) επικοινωνιακές περιστάσεις που συνδέονται με το υλικό της αντίστοιχης ενότητας.

Ο βασικός, ωστόσο, στόχος του «Τετραδίου Δραστηριοτήτων 2» είναι και παραμένει ο εμπλουτισμός του τρίτου επιπέδου με κοινωνικοπολιτισμικά στοιχεία από τις ελληνικές παροικίες και την εκάστοτε χώρα διαμονής. Επειδή βρισκόμαστε πλέον στο τρίτο επίπεδο, οι μαθητές/τριες καλούνται να επεξεργαστούν ή να συνθέσουν μεγαλύτερες ενότητες λόγου, να εντοπίσουν σ' αυτές το θεματικό κέντρο και να ιεραρχήσουν τις σχετικές πληροφορίες, με βάση κριτήρια τα οποία μπορεί να ποικίλλουν ανά περίπτωση. Οι πληροφορίες αυτές αναφέρονται σε βιώματα, παραστάσεις και εμπειρίες από τη ζωή των παιδιών, τα οποία μπορούν να ταυτιστούν με το υλικό, αλλά και να βοηθηθούν να συνειδητοποιήσουν τη διπολιτισμικότητά τους και να διαμορφώσουν μια ταυτότητα που να συνάδει με τις συνθήκες κοινωνικοποίησής τους, διπολιτισμικές ή πολυπολιτισμικές.

Επίσης, προτείνεται στους εκπαιδευτικούς να ανατρέχουν με τους μαθητές τους και στις αντίστοιχες θεματικές ενότητες των άλλων αγγλόφωνων χωρών, λαμβάνοντας υπόψη τους τον έγχρωμο πίνακα περιεχομένων. Με αυτόν τον τρόπο έχουν τη δυνατότητα να συνειδητοποιήσουν σταδιακά ότι οι ίδιοι και η κοινότητά τους αποτελούν συνθετικά στοιχεία του ελληνισμού της διασποράς.

Από τα παραπάνω προκύπτει πως το προβάδισμα σε αυτό το τεύχος το έχουν οι κοινωνικοπολιτισμικοί και όχι οι γλωσσικοί στόχοι.

Μιχάλης Δαμανάκης
Επιστημονικός Υπεύθυνος
του έργου «Παιδεία Ομογενών»

Σύμβολα

... συζητάμε στην τάξη

... μικροί ντεντέκτιβς

... μικροί δημοσιογράφοι

... παίζουμε θέατρο

... γράφουμε και συμπληρώνουμε

... ζωγραφίζουμε

... μαθαίνουμε το λεξιλόγιο

Πίνακας Περιεχομένων

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	ΒΡΕΤΑΝΙΑ	Η.Π.Α.	ΚΑΝΑΔΑΣ	Ν. ΑΦΡΙΚΗ
1. Από τα ημερολόγια μας...	1. Μαθαίνουμε για την Κύπρο	1. Καινούργιος στην πόλη	1. Ελληνικά σχολεία στο Μόντρεαλ και στο Λαβάλ	1. Να σας μιλήσω για τη χώρα μου...
2. Η Ναρίγκα	2. Τα δύσκολα χρόνια	2. Στην πλατεία Αθηνών	2. Ελληνικές Κοινότητες στον Καναδά!	2. Το σχολείο μας
3. «Στη μεγάλη χώρα του Νότου...»	3. Περίπατος στο ελληνικό Λονδίνο	3. Μια άλλη Ελλάδα...	3. Ενημερωθείτε Ελληνικά... στον Καναδά	3. Το σχολείο μας έχει... γενέθλια!
4. Ένα σημαντικό άτομο	4. Ένας δημοσιογράφος στο σχολείο	4. Spit Story	4. Παιχνίδια στο χιόνι	4. Από τους μύθους των φυλών της Ν. Αφρικής*
5. Χριστός Ανέστη!	5. Στην αίθουσα με τα μάρμαρα	5. Ένα παιδικό ΟΧΙ	5. Aurora Borealis	5. Ελληνικές μέρες στη Ν. Αφρική
6. Διασκεδάστε Ελληνικά... στην Αυστραλία	6. Ένα απόγευμα στο θέατρο	6. Μια σύγχρονη Πυθία	6. Πώς ήρθε η τουλίπα στην Οτάβα	5.1. 25η Μαρτίου: Γιορτάζουμε όλοι μαζί 5.2. Καλύτερα να με καλέσεις...
7. Μαζί στους αγώνες		7. Γιορτάζοντας την ελευθερία	7. Πάμε στο Βανκούβερ;	5.3. Ελληνικό μαθητικό πολιτιστικό φεστιβάλ
8. Μια βαλίτσα γεμάτη όνειρα		8. «... για κάποια άλλη Πασχαλιά»	8. Στην εποχή των δεινοσαύρων	
9. Από Σύδνεϋ... για Μελβούρνη		9. Ένα διαφορετικό φεστιβάλ θεάτρου		6. Το σχολείο μας γιορτάζει Ελληνικά

* Στην Ενότητα 4 της Αφρικής περιλαμβάνονται οι παρακάτω μύθοι: 4.1 Πως το τοιτάχ έγινε γρηγορότερο, 4.2 Η καμηλοπάρδαλη στον ουρανό, 4.3. Γιατί το τσακάλι έχει σημάδια, 4.4 Πώς η ζέβρα απέκτησε το ριγωτό της σώμα, 4.5 Γιατί η στρουθοκάμηλος έχει μακρύ λαιμό, 4.6 Γιατί οι μαιμούδες μοιάζουν με τους ανθρώπους.

	Οικογένεια		Θρησκευτικές γιορτές		Φυσικό Περιβάλλον
	Από την Ιστορία μας		Παροικία		Σχολείο
	Υγεία - Αθλητισμός		Γειτονιά - Χωριό - Πόλη		Λαϊκός Πολιτισμός - Παράδοση

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

α

ν

1. Από τα ημερολόγιά μας ... 11
2. Η Ναρίγκα 15
3. «Στη μεγάλη χώρα του Νότου...» 19
4. Ένα σημαντικό άτομο 23
5. Χριστός Ανέστη! 27
6. Διασκεδάστε Ελληνικά... στην Αυστραλία 31
7. Μαζί στους αγώνες 39
8. Μια βαλίτσα γεμάτη όνειρα 44
9. Από Σύδνεϋ ... για Μελβούρνη 51

ε

μ

1. Μαθαίνουμε για την Κύπρο 59
2. Τα δύσκολα χρόνια 67
3. Περίπατος στο ελληνικό Λονδίνο 75
4. Ένας δημοσιογράφος στο σχολείο 81
5. Στην αίθουσα με τα μάρμαρα 87
6. Ένα απόγευμα στο θέατρο 93

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

ό

χ

ε

1. Καινούργιος στην πόλη 103
2. Μια άλλη Ελλάδα 109
3. Στην πλατεία Αθηνών 113
4. Spit Story 119
5. Ένα παιδικό ΌΧΙ 123
6. Μια σύγχρονη Πυθία 127
7. Γιορτάζοντας την ελευθερία 131
8. «...για κάποια άλλη Πασχαλιά» 143
9. Ένα διαφορετικό φεστιβάλ θεάτρου 147

Η.Π.Α.

ι

ρ

ε

1. Ελληνικά σχολεία στο Μοντρεαλ και στο Λαβάλ 155
2. Ελληνικές Κοινότητες στον Καναδά! 161
3. Ενημερωθείτε Ελληνικά... στον Καναδά 167
4. Παιχνίδια στο χιόνι 175
5. Aurora Borealis 181
6. Πώς ήρθε η τουλίπα στην Οτάβα 185
7. Πάμε στο Βανκούβερ; 191
8. Στην εποχή των δεινοσαύρων 197

ΚΑΝΑΔΑΣ

π

1. Να σας μιλήσω για τη χώρα μου... 205
2. Το σχολείο μας 209
3. Το σχολείο μας έχει ...γενέθλια! 215
4. Από τους μύθους των φυλών της Νοτίου Αφρικής 221
5. Ελληνικές μέρες στη Νότιο Αφρική 233
- 5.1. 25η Μαρτίου: Γιορτάζουμε όλοι μαζί 233
- 5.2. Καλύτερα να με καλέσεις... 235
- 5.3. Ελληνικό μαθητικό πολιτιστικό φεστιβάλ 237
6. Το σχολείο μας γιορτάζει Ελληνικά 239

ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ